

1 - станина; 2 - електродвигун; 3 - клинопасова передача; 4 - нарізні вальці; 5 – приймальний бункер; 6 - паророспилювач; 7 - заслінка; 12 - натяжний клин; 13 - витки шнекового валу; 14 - регулювальна гайка; 15 - зєрний барабан; 16-зєрнапланка.

Таким чином можна зазначити наступне:

- Комбінований шнековий прес для отримання рослинної олії, відрізняється тим, що з метою збільшення виходу олії в даній машині виконується парова термічна обробка, після подрібнення ядра насіння до стану м'ятки, що сприяє покращенню інтенсифікації відокремлення олії з олійних культур при пресування.

- Процес парової термічної обробки не впливає на погіршення якостей видобутої олії.

- Збільшення виходу олії, можна досягти не збільшуючи кількість одиниць обладнання, а компактність пресу скоротить габарити зайнятої площі.

Список використаних джерел:

1. Пат. UA №49079, В30В9/12. Комбінований шнековий прес для отримання рослинної олії / В.В. Стрельцов, О.А. Горбенко, О.О. Катрич; заявлено 30.11.2009 ; опубліковано 12.04.2010.

2. Калошин Ю.А. Технологія и обладнання масложирових підприємств / Ю.А. Калошин – М.: Издательский центр «Академия», 2002. – с. 363.

УДК331.48

БЕЗПЕЧНА ПРАЦЯ, ЯК ЧИННИК ЗБЕРЕЖЕННЯ УРОЖАЯ

Кулабухова Наталія Юріївна,
*здобувач вищої освіти спеціальності 141
«Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»,
Миколаївський національний аграрний університет*

Із початком збирання врожаю в агропромисловому комплексі значно зростають обсяги та інтенсивність виконання відповідних технологічних операцій, пов'язаних із жнивими. Зростає кількість осіб, що беруть участь у виробництві, у тому числі за рахунок тимчасово залучених працівників, збільшується кількість задіяної техніки, тривалість сільськогосподарських робіт протягом доби. Травмонебезпечність цього періоду зумовлена максимальним напруженням, перенасиченістю праці, що призводить до помилкових дій, нехтування безпекою та відсутності належного контролю за безпечним виконанням робіт з боку інженерно-технічного персоналу [1]. Виконання

сільськогосподарських робіт проводиться технікою яка була в експлуатації у країнах Європи і технікою, яка була на експлуатації у колгоспах і яка застаріла як морально, так і фізично. Питання безпеки праці часто залишаються поза увагою роботодавців[2].

Жнива є причиною особливої турботи для хліборобів. Головною метою жнив, для роботодавців та господарів фермерських господарств, є не тільки своєчасність та якість збирання врожаю, а й збереження життя та здоров'я людей, які працюють на жнивах[3]. Загрозливу обстановку для нового врожаю створюють спекотна погода, сухі хліба, несправний стан деяких хлібозбиральних агрегатів, а також людська недбалість та безвідповідальність.

За статистикою найчастіше травми отримують недосвідчені працівники, які влаштовуються на короткий час (сезонні роботи) та ті, які мають великий досвід роботи (від 15 років стажу), через надмірну самовпевненість і втрату пильності. Організований за короткий час робочий процес не означає, що він є безпечним. Для досягнення виробничих цілей, планів, завдань часто намагаються знайти найкоротший шлях. Проте, травмувавшись, можна не досягти жодного результату, більше того – взагалі втратити можливість працювати. Крім цього, це може призвести до додаткових збитків підприємства та благополуччя сім'ї.

Основні причини травмування – порушення трудової та виробничої дисципліни, недоліки у навчанні та інструктажі працюючих, невиконання вимог інструкцій з охорони праці, порушення правил дорожнього руху[1,3].

Під час жнив велика робота ведеться на зерноскладах, зернотоках. При вході необхідно встановлювати плакати: «Вхід стороннім особам заборонено», бункери для зерна повинні мати решітки або кришки і бути обов'язково замкнені. Під час виконання ремонтних, обслуговуючих робіт потрібно вимикати електроживлення, на рубильниках та пускових пристроях вивішувати таблички: «Не вмикати, працюють люди!» та виконувати інші вимоги електробезпеки.

Для попередження страхових ризиків під час збирання зернових культур фермери повинні провести організаційно-профілактичні заходи для недопущення випадків травмування працюючих на жнивах[4]:

- у кожному господарстві організувати перевірку готовності техніки до заготівлі кормів та збирання зернових культур, завершити проведення навчання і перевірку знань з охорони праці, медогляд працівників;
- призначити відповідальних за безпеку праці;
- затвердити безпечні маршрути руху по господарству і визначити місця відпочинку, довести зазначену інформацію до виконавців робіт під підпис;

- забезпечити працівників спецодягом та засобами індивідуального захисту;
- забезпечити працюючих аптечками першої допомоги;
- укомплектувати автотракторну і збиральну техніку, господарські об'єкти первинними засобами пожежогасіння відповідно до рекомендацій Правил пожежної безпеки України.

Від того, як буде збережений урожай, безпосередньо залежить добробут громадян[4].

Отже, важливим чинником безпечної праці є виконання працівниками правил внутрішнього трудового розпорядку, встановленого на підприємстві, а також організація контролю за їх дотриманням з боку адміністрації. Статистика травматизму свідчить, що на підприємствах, де проводиться робота з охорони праці, нещасні випадки трапляються на 80 % рідше. Кожен працівник має дбати про власну безпеку та безпеку оточуючих під час виконання робіт, а роботодавець має організувати безпеку цього процесу.

Список використаних джерел:

1. Радіонов М. О. Визначення основних напрямів профілактики травматизму на підприємствах сільського господарства / М. О. Радіонов, Д. Д. Марченко, В. М. Курепін // Вісник аграрної науки Причорномор'я. - 2019. - Вип. 1 (101). - С. 111-117. - DOI: 10.31521/2313-092X/2019-1(101)-16.

URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6105>.

2. Курепін В. М., Курепін Д. В. Державне управління у сфері цивільного захисту та безпеки життєдіяльності в умовах реформування місцевого самоврядування та децентралізації влади. Modern Economics. 2020. № 19(2020). С. 94-100. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V19\(2020\)-16](https://doi.org/10.31521/modecon.V19(2020)-16). URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/7419>.

3. Курепін В. М. Стратегічні підходи щодо забезпечення активізації виробничої діяльності та охорони праці при вирощуванні високоякісного зерна зернових культур / В. М. Курепін, Д. В. Курепін // Актуальні проблеми землеробської галузі та шляхи їх вирішення : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Миколаїв, 4-6 грудня 2019р. – Миколаїв : МНАУ, 2019. – С. 94 – 97. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6403>.

4. Курепін В. М. Протипожежна та техногенна безпека при збиранні урожаю / В. М. Курепін, А. В. Демченко // Актуальні проблеми землеробської галузі та шляхи їх вирішення : матеріали Всеукраїнської науково-практичної

конференції, м. Миколаїв, 4-6 грудня 2019р. – Миколаїв : МНАУ, 2019. – С. 90 – 92. URL: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6404>.

*Науковий керівник - старший викладач Курепін В.М.
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК 631: 331

НЕБЕЗПЕЧНІ УМОВИ ПРАЦІ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Михайліченко Ганна Сергіївна,
*здобувач вищої освіти спеціальності 204
«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»,
Миколаївський національний аграрний університет*

Сільське господарство забезпечує населення продуктами харчування та постачанням сировини для промисловості. При цьому виробництво має ряд структурних, організаційних, технологічних особливостей, що може задіяти значну кількість працівників, і тому галузь залишається однією із найбільш травмонебезпечних.

До особливостей умов праці в сільськогосподарському виробництві відносяться:

- сезонність сільськогосподарських робіт;
- виконання робіт на відкритому повітрі;
- часта зміна робочих операцій, виконуваних одним і тим же працівником;
- віддаленість робочого місця від місця постійного проживання;
- застосування хімічних речовин для захисту рослин від шкідників і хвороб[1].

Роботи виконують механіки, рільники, тваринники, працівники ремонтних та підсобних майстерень.

До несприятливих чинників роботи механіка та працівників ремонтних майстерень відносяться: мікрокліматичні умови, забруднення повітря пилом та вихлопними газами, наявність шуму та вібрації, важкість та напруженість праці. Також ці працівники мають контакт з хімічними сполуками, зокрема металами, пестицидами, мінеральними добривами та паливно-мастильними матеріалами.

Рослинництво включає комплекс виробничих операцій, серед яких обробіток ґрунту, догляд за посівами, збирання врожаю та його первинна обробка. Роботи на полях вимагають чимало ручної праці, застосування пестицидів та мінеральних добрив, боротьби з шкідниками та хворобами